

64-14/4/1971. (4)

BELÜGYMINISZTERIUM

SZOLGÁLATI HASZNÁLATRA!

10—24/13/1971.

*Leírók: Békési István nő-Békési István
Hegyi István
Hovavizsgáló Hovavizsgáló
Sompárné Jánosné
Tiglerné Istváné*

A MINISZTERIUM
1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

021

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK

13. számú UTASÍTÁSA

Budapest, 1971. évi augusztus hó 17-én.

**Tárgy: Mérgező anyagok nyilvántartásba vételének és a mérge-
zések bejelentésének szabályozása.**

A technika fejlődésével, a kemizáció elterjedésével mind széle-
sebb körben kerülnek alkalmazásra olyan anyagok és készítmé-
nyek, amelyek a velük foglalkozókra, azok környezetére mérge-
zési veszélyt jelentenek.

A mérgezések megelőzésére a Magyar Forradalmi Munkás-
Paraszt Kormány 39/1970. (X. 17.) számú rendeletében a mérge-
ző hatású anyagok és készítmények bejelentését, valamint toxico-
lógiai szolgálat szervezését rendelte el.

A kormányrendeletben foglaltak alapján a Belügyminisztérium
területén a mérgezések megelőzésére, a mérgezetten időbeni felis-
merése és hatékonyabb ellátása érdekében — az egészségügyi mi-
niszterrel egyetértésben — az alábbi

u t a s í t á s t

adom ki

I.

Mérgező anyagok nyilvántartásba vétele

1. A Belügyminisztérium szerveinél készletezett, felhasználásra
kerülő mindazon anyagokat és készítményeket, amelyek tulaj-
donságaik, összetételük folytán — felhasználásuk során vagy
hozzáférhetőségük következtében — emberre mérgező hatá-
súak lehetnek, nyilvántartásba kell venni.
2. A nyilvántartási kötelezettség
— a vegyi harcanyagok és a vegyivédelmi anyagok,

— i —

82-14-4/1971.

ÁBTL - 4.2 - 10-24/13/1971 /1

- a műhelyekben, laboratóriumokban felhasználásra kerülő mérgező hatású szerek (savak, lúgok, oldószerek, hígítók, festő- és fényezőszerek), illetve azok komponensei,
- a fertőtlenítő-, tisztító- és mosószerek,
- a rovar- és rágcsálóirtó, valamint a növényvédőszer és az egyéb mérgező hatású készítmények

közül azokra terjed ki, amelyekből egy gramm, vagy ennél kisebb mennyiség egészségkárosodást, illetőleg halált okozhat.

3. Nem kell nyilvántartásba venni az egészségügyi szolgálat tevékenységének keretén belül az orvosi célra (kórismézés, gyógykezelés) felhasználásra kerülő készítményeket.
A más célra készletezett és használatos diagnosztikumokról és gyógyszerekről azonban nyilvántartást kell készíteni.
4. Ha valamely anyag vagy készítmény mérgező jellege kellő biztonsággal nem dönthető el, úgyszintén, ha későbbiekben új anyag kipróbálására, felhasználására vagy rendszeresítésére kerül sor, a BM Egészségügyi Osztálytól kell szakvéleményt kérni.
5. A mérgező anyagokat szakágazatonként három példányban az 1. számú melléklet szerint — valamennyi anyagféleségből külön-külön lapon — 1971. november 30-ig kell nyilvántartásba venni.
6. A nyilvántartási lap mindhárom példányához mellékelni kell — ha van rá mód eredeti formájában, ellenkező esetben másodlatban — az adott anyag összetételére, kezelésére és használatára vonatkozó előírásokat.
7. A készletező, felhasználó szerv vezetője a nyilvántartási lap első példányát a területileg illetékes BM orvoshoz, a másodikat a 11/1969. számú belügyminiszteri parancs alapján kijelölt biztonsági megbízotthoz továbbítani, a harmadik példányt pedig irattárba helyezettetni köteles.

II.

Mérgező anyagok bejelentése

8. A BM szervek biztonsági megbízottainak a nyilvántartási lapok adatait kimutatás formájában, két példányban, a 2. számú mellékletnek megfelelően összesíteni kell.
9. Az összesítő kimutatásokat az említett parancs végrehajtási utasításának 2. pontjában megjelölt szervek vezetői (parancsnokai) aláírni, majd annak első példányát a BM Egészségügyi Osztályhoz **1971. december 20-ig** megküldeni kötelesek.
10. A továbbiakban minden változást, így a bejelentett mérgező anyag felhasználásának megszüntetését, új anyag, más összetételű készítmény bevezetését ugyancsak be kell jelenteni a 8. pontban foglaltaknak megfelelően.

III.

Mérgezési esetek bejelentése

11. A területileg illetékes BM orvosok, a BM valamennyi beosztottja (hivatásos, sorozott, polgári egyaránt) körében történt bármilyen jellegű mérgezést folyamatosan — a jelenleg még fel nem gyógyult vagy kórházban fekvő mérgezettenek esetében utólag is — bejelenteni kötelesek.
12. A bejelentést távbeszélő útján azonnal, majd a mérgezett felgyógyulását, illetve kórházból történő kibocsátását követő 48 órán belül — a 3. számú melléklet alapján — írásban is meg kell tenni a BM Egészségügyi Osztályhoz.
13. A megyei rendőrfőkapitányságok boncolást végző orvosai a boncolásra kerülő mérgezési esetekben az Országos Munkaegészségügyi Intézethez is kötelesek — az egészségügyi miniszter 12/1970. (X. 21.) Eü M számú rendeletének 7. § (3) bekezdése alapján — bejelentést tenni.

IV.

Egyéb rendelkezések

14. A mérgező anyagok és a mérgezési esetek nyilvántartásba vételéhez, illetve bejelentéséhez külön nyomtatvány rendszeresítésére nem kerül sor.

A nyilvántartásba vételnek, a bejelentésnek a mellékletek szerint, azok hátlapján feltüntetett értelmezés alapján kell eleget tenni.

15. A BM Egészségügyi Osztály a II. és III. részben előírt bejelentések adatainak feldolgozása, értékelése alapján szükség szerint tegyen intézkedéseket a mérgező anyagokkal foglalkozók egészségvédelmének biztosítására, a mérgezések megelőzésére. Irányítószervi tevékenységében irányelvek kiadásával, az időszakos orvosi vizsgálatok módszertani meghatározásával — szoros kapcsolatot tartva a honvédségi és a polgári toxicológiai tájékoztató szolgálatokkal — szervezze, irányítsa és ellenőrizze a BM orvosok mérgező anyagokkal kapcsolatos munkaegészségügyi tevékenységét.
16. A munkavédelmi szemlebizottságok az előírt biztonsági szemlájuk során fokozott gonddal ellenőrizzék a mérgező anyagok felhasználási, kezelési előírásainak betartását, illetve betartását, valamint a mérgező anyagokkal foglalkozó munkahelyek egészséges és biztonságos feltételeinek körülményeit.
17. A nagyobb mennyiségű vagy különösen veszélyes mérgező anyagokat felhasználó munkahelyeket a területileg illetékes BM orvosok legalább negyedévenként ellenőrizzék. A fokozottan veszélyeztetett munkakörben dolgozó beosztottak szűrésénél alkalmazzanak célzottabb jellegű vizsgálatokat.

18. A BM szervek vezetői (parancsnokai) a mérgező anyaggal foglalkozó munkahelyek létesítésénél, átalakításánál minden esetben igényeljük a mérgezések megelőzése érdekében a BM Egészségügyi Osztály szakvéleményét.
19. Ha a mérgezés a szolgálattal összefüggő tevékenység kifejtése közben következett be, úgy a szolgálati balesetekhez hasonlóan a 4/1967. számú miniszterhelyettesi utasítás IV. részében foglaltak szerint is el kell járni.
20. Ha a mérgezés a szolgálattal összefüggő tevékenység kifejtése közben következik be és a mérgezettet ellátásra az állami egészségügyi szolgálat orvosához, vagy egészségügyi intézetébe szállítják, úgy az ellátó orvost, intézetet egyidejűleg értesíteni kell a mérgezés okáról (a mérgező anyag, készítmény megjelölése), valamint — a szakszerű ellátáshoz szükséges toxicológiai felvilágosítás érdekében — a mérgezett területileg illetékes BM orvosának címéről és telefonszámáról.
21. Az utasításban nem érintett vagy nem teljes részletességgel szabályozott kérdésekben a BM Egészségügyi Osztály állásfoglalása irányadó.

Ezen utasítás a kiadás napján lép hatályba, melyet az érintett vezetőkkel (parancsnokokkal), orvosokkal és a biztonsági megbízottakkal ismertetni kell.

KÓNYI GYULA s. k.,

r. vezérőrnagy

miniszterhelyettes

Felterjesztve: miniszter elvtársnak,

Kapják: elosztó szerint.

Készült: 300 példányban.

szolgálati hely

Mérgező anyagok

nyilvántartási lapja

1. Az anyag, készítmény megnevezése:
2. Felhasználás helye:
3. Felhasználás módja:
4. Felhasznált mennyiség:
5. Munkavédelmi előírások:
6. Felelős személyek:
7. Tárolási körülmények:
8. Mérgezési esetek:
9. Egyéb megjegyzések:

Kelt:, 19... év hó nap.

aláírás

ROVATOK ÉRTELMEZÉSE

- ad. 1. Az anyag, készítmény gyári neve, és más használatos elnevezése a gyártó cég megjelölésével.
- ad. 2. A mérgező anyagot felhasználó szerv megnevezése, címe.
- ad. 3. Az anyag, készítmény felhasználása milyen célra, hogyan, milyen technikai eszközökkel történik.
- ad. 4. Egy évre vonatkoztatott átlagos mennyiség.
- ad. 5. A felhasználásnál bevezetett munkavédelmi előírások, védőeszközök megjelölése. Amennyiben az szabályzatban vagy más utasításban rögzített, elegendő arra hivatkozni.
- ad. 6. A mérgező anyag kezeléséért felelős személyek neve, rendfokozata.
- ad. 7. A mérgező anyag, készítmény tárolásának, raktározásának körülményei.
- ad. 8. Az adott mérgező anyaggal kapcsolatban előfordult mérgezési esetek száma, leírása és körülményei.

.....
szolgálati hely

2. számú melléklet

Kitöltés után SZIGORÚAN TITKOS!

Kimutatás
a nyilvántartásba vett mérgező hatású anyagokról

Szolgálati ág megnevezése	Mérgező anyag, készítmény megnevezése	Gyártó cég megnevezése	Mérgezési esetek leírása
1	2	3	4

Kelt:, 19.... év hó nap.

.....
szerv vezetője (parancsnoka)

ROVATOK ÉRTELMEZÉSE

- ad. 1. A mérgező anyagot felhasználó szakszolgálati ág, részleg megnevezése.
- ad. 2. A mérgező anyag, készítmény gyári neve és más használatos elnevezése.
- ad. 4. Az adott mérgező anyaggal kapcsolatban előfordult mérgezési esetek száma, rövid leírása.

szolgálati hely

Mérgezési eset

bejelentő lapja

1. A mérgezés helye:
2. A mérgezés ideje: 19..... év hó nap.
3. A mérgezett neve:
szül. éve: anyja neve:
rendfok.: beosztása:
4. A mérgezés körülményei:
.....
5. A mérgezés eredete:
6. A mérgező anyag megnevezése:
7. Az első észlelés helye:
és időpontja: 19.... év hó nap.
8. A mérgezett állapota az első észleléskor:
.....
.....
.....
.....
9. Alkalmazott orvosi ellátás:
.....
10. Az első orvosi ellátást végző orvos neve:
lakcíme:
11. Kórházba szállítva 19..... év hó nap.
12. A mérgezett állapota, felvételi diagnózisa:
.....
.....
13. A mérgezést kiváltó ok:
.....

14. A mérgezés lefolyása:
-
-
15. A mérgezett állapota a kórházi kibocsátáskor:
-
-
16. Kibocsátott kórisméje:
17. Kibocsátás időpontja: 19..... év hó nap.
18. A kibocsátó gyógyintézet és osztály megjelölése:
-
19. Egyéb megjegyzések:
-
-

Kelt:, 19.... év hó nap.

.....
területileg illetékes

BM orvos

ROVATOK ÉRTELMEZÉSE

- ad. 1. A szerv, alakulat megnevezése, címe.
- ad. 4. A mérgezés leírása, külön ki kell térni arra, hogy a mérgezés a BM-ben használt, vagy rendszeresített anyaggal történt-e.
- ad. 5. A mérgezés szolgálatból eredő, szolgálattól független, rendeltetésszerű felhasználásnál, szabálytalan felhasználásnál, öngyilkosság, vagy egyéb módon és pedig módon következett be (megfelelő válaszok írandók be).
- ad. 7. Az első orvosi észlelés ideje.
- ad. 13. A mérgező anyag megnevezése a végzett laboratóriumi vizsgálatok alapján.
- ad. 14. A mérgezett kórházi gyógykezelésének leírása a kórlap-kivonat alapján.
- ad. 15. A beteg állapota — gyógyult, javult, átmeneti károsodással javult maradandó károsodással, meghalt — írandó be a megfelelő válaszok feltüntetésével.